

Déli Hírlap

COTIDIAN DE DIMINEAȚA

Redacția și administrația: Piața I. C. Brătianu
No. 3. Telefon: 2-52. Redactor responsabil:
Dr. Várny Elemér. Apare zilnic dimineața,
în afară de zilele după Dumineca și sărbători.

COTIDIANUL MAGHIAR
DIN BANAT

Reproducerea articolelor noastre fără indicarea
sursei este interzisă. Scrisorile nesuficient
timbrate se refuză. Manuscrisele nu se
păstrează și nici nu se restituiesc. :-:

Mária királyné meghalt

Az ország mélyszégyen gyászba borult. Nagyrománia első uralkodójának, a felejthetetlen emlékü Ferdinánd királynak özvegye, Mária anyakirályné tegnap délután a sinaiai Pelisor-kastélyban meghalt. Az özvegy királyné már hosszabb ideje betegeskedett és az orvosok hiába követték el mindent, a legmagasabb akarat előtt fejet kellett hajtani. Románia lakossága, amely rajongásig szerette az anyakirálynét, aggódva várta a sinaiai Pelisor-kastélyból érkező legújabb híreket. Ezek a hírek nem voltak vigasztalók, az anyakirályné állapotának állandó rosszabbodásáról számoltak be. Délután öt óra után az aggodalom döbbenetű változott, Ófelsége Mária királyné visszaadta fenékét nemes lelkét Teremtőjének.

A királyasszony mindennél jobban szerette hazáját, népét. Amint a külföldi gyógyintézetben állapotában javulás állott be, máris sietett haza, ahol tudta, hogy szeretettel, kedvencet várják, ahol Románia népe áhítozott utána.

Románia népe, amely ma mélyen leverten osztozik Ófelsége Carol királynak mérhetetlen gyászában, egy pillá-

natra sem felejtette el, hogy mit tett az országért Mária királyné. Azokban az években, amikor legnagyobb szükség volt erre. Ófelsége Mária királyné megmutatta, hogy a szó legnemesebb értelmében átérzi legmagasabb hivatását. A háborús években sohasem hiányzott onnan, ahol segítőkészet kellett nyújtani a szenvedők felé, ahol támogatni kellett a nélkülözőket. Ott állott királyi férje oldalán és minden lehetőt elkövetett népének boldogulásáért. Nagy elégtétel volt számára, hogy megérthette azt az időt, amikor az uralkodói pár munkájának gyümölcsei mutatkozhattak, tanuja lehetett annak az időnek, amikor az egyesített Nagyrománia új utakon indult el a fejlődés, a boldogulás felé. Boldognak akarta látni népét a nemes királyasszony és az Egek Ura meg is ajándékozta ezzel. Amikor a Pelisor-kastélyban szeretettel körében kifelé lelkét, azzal a tudattal léphette át az örökkévalóság kapuját, hogy életének nagy munkáját szeretett népe boldogsága érdekében siker koronázta és a leghivatottabb kezekben hagyta az ország sorsának irányítását.

sége jobban érezte magát és elhatározta, hogy visszatér az országba. A hosszú utazás következtében újabb vérvesztés lépett fel, aminek következtében tízenkét órát Cernautiban kellett töltenie.

Eme visszacsés következtében Ófelsége Mária királyné Sinaiban gyógykezelésre szorult. Ez a gyógykezelés hosszú és teljes nyugalmat ir elő számára.

A királyné állapota egyre súlyosabb lett

A királyi udvar 78. számú jelentése közli: Az orvosok kategórikus utasítása következtében Ófelsége Mária királynét nem lehet meglátogatni, audienca nem kérhető, mindezeket harminc napra felfüggesztették.

A 79. számú közlemény így hangzik: Ma délelőtt tízenegy órakor a pelisori kastélyban orvosi konziliumot tartottak, amely után a következő orvosi jelentést adták ki:

Ófelsége Mária királyné egészségi állapota nagyon súlyos. Ma újabb vérvesztés volt, aminek következtében Ófelsége nagyon vérszegény. Az érverés percenkint 120. Störmer dr., Hortolomei dr., Lascar dr.

A 80. számú közlemény: Ófelsége Mária királyné egészségi állapota állandóan súlyosabb lesz. Ereje esőkén, Érverés percenkint 140.

Délután félhat órakor beállott a halál

Tegnap délután adta ki a királyi udvari marsalli hivatal az utolsó jelentést Ófelsége Mária királyné betegségével kapcsolatban. Ez a közle-

A hazaérkező királynét a sinaiai állomáson Ófelsége fogadta

Ófelsége Mária anyakirályné több hónapos külföldi tartózkodás után szombaton visszatért az országba. A visszaérkezésről a királyi udvar hivatalos közléseket adott ki. A 76. számú hivatalos közlemény szerint

Mária anyakirályné július tizenhatodikán reggel kilenc órakor Oraseninél az ország területére lépett.

Az utazás következtében Mária királynénak egészségi állapota miatt Cernautiban meg kellett utóját szakítania és a következő éjszaka folytatta utóját a királyi vonattal Sinaia felé.

A 77. számú közlemény a következőket mondja: Ófelsége Mária királyné ma este negyedtíz órakor elhagyta

Cernautit, Kiséretén kívül Pallid tábornok, Störmer orvostanár, Hortolomei orvostanár voltak mellette. A királyné Sinaiba július tizenhetedikén reggel 8 óra negyvenöt perckor érkezett meg.

A sinaiai pályaudvaron Ófelsége Carol király, Mihai albailuljai nagyvajda trónörökös és Elisabeta királyi hercegnő fogadta.

A Pelisor-kastélyban orvosi tanácskozás volt, amely után a következő hivatalos jelentést adták ki: Ófelsége Mária királyné májbetegségben szenvedett, ami időnkint vérvesztéséget okozott. A gyógykezelés után, amelyben Drezdában a dr. Lahmann-féle gyógyintézetben része volt, Ófel-

mény már a lesújtó szomorú hírt közölte az ország népével. A 81. számú közlemény a következő tartalmú volt:

— **Ófelsége Mária királyné ma, 1938 július 18-án délután öt óra harmincnyolc perckor meghalt. A Felséges beteg ágyánál Ófelsége Carol király, Ófelsége Eli-**

Mária királyné eredményekben gazdag élete

Ófelsége Mária királyné angol királyi hercegnő volt, Albert szász-köburg-ghótai uralkodó herceg leánya, aki 1875 október 29-én Eastwall Parkban született. II. Miklós orosz cár a nagybátyja, Viktoria angol királynő nagynénje volt. 1892-ben jegyezte el Ferdinand román trónörökös, aki 1893 január 14-én lépett házasságra vele. Isten öt gyermekkel áldotta meg boldog házasságukat. Első gyermekük Ófelsége Carol király volt, aki ugyancsak a sinaiai Pelisor-kastélyban született. Utána születtek Elisabeta, aki később görög királyné lett, Marioara, a jelenlegi jugoszláv anyakirályné, Nicolae királyi herceg, Mircea királyi herceg, aki fiatalon meghalt, végül Ileana királyi hercegnő, aki Habsburg főherceg felesége lett. A háború alatt Ófelsége Mária királyné igazi uralkodói asszonynak bizonyult.

Kivételes erényeiről és képességeiről akkor tett különösen tanubizonyságot, amikor

sabeta királyi hercegnő és Mihai, albainiai nagyvajda, trónörökös állottak. Jelen voltak továbbá Cristea Miron patriárka, Románia miniszterelnöke, Störmer dr., Lascar dr. és Ilescu dr. orvostanárook.

személyesen intézte a hadikórházak ügyeinek vezetését, gondja volt a hadiözvegyekre és hadiárvákra, segítette a betegeket és a sebesülteket. A háború diadalmas befejezése után 1922 októberében koronázták meg Ferdinand királyt és Mária királynét. A koronázási szertartást Cristea Miron patriárka végezte. Mária királyné királyi férje

Az összes templomokban zugnak a harangok és az egész ország gyászol

Cristea Miron patriárka-miniszterelnök tegnap a haláleset után a következő táviratot intézte az ország összes lelkesi hivatalaihoz:

— **A dicsőséges királyné hétfőn délután öt és hat óra között visszaadta lelkét Urának. Elrendelem, hogy a patriárkátus valamennyi templomában a temetés napjáig zugjanak a harangok és tart-**

oldalán sokszor bejárta az országot, hogy annak vidékét és népét személyesen megismerje. Ismételten felkereste Timisoarát is. A legtöbb jótékonyági egyesületnek legfőbb védnöke lett a királyasszony, aki sok gondot fordított a gyermeknevelés tökéletesítésére is.

Sokoldalú elfoglaltsága mellett, talán Carmen Sylva hatása alatt nagy szeretettel és tehetséggel foglalkozott az irodalommal is. Amikor Románia királynéja lett,

számos irodalmi remekművet alkotott.

Verseskötetei, meséi, Crinul vietii, Regine incoronate, Minola, Istoria unei inimi, Taca mea, Din inima mea la inima lor című művei nagy iróni-hetségét és irodalmi erejét dicsérik.

sanak istentiszteletet a felejtetetlen Mária királyné lelkének pihenéséért.

A belügyminisztérium tegnap este távirati úton a következő utasítást küldötte az összes hatóságokhoz:

— Mária királyné halála és az egész országot sújtó gyász következtében az összes látványosságoknak és szórakozási lehetőségeknek a temetés napjáig szünetelniük kell.

Olaszok helyett — arabok

Franco spanyol nemzeti tábornok az eltávozó olasz önkénteseket algériai arabokkal pótolja, akik tömegesen jelentkeznek a nemzeti hadseregbe való felvételre. Az eddigi jelentések szerint négy hét alatt naponta négyszáz felfegyverzett arab szállott paragra, hogy a spanyol nemzeti hadsereget erősítse.

A Havas-ügynökség jelentése szerint a két éves háború eredményeképpen a köztársaságiak valamely nagyobb területen uralkodnak, mint az ország harmadrésze. Az ötve tartományból kilencet teljesen, öt részben kezükben tartanak. Spanyolország 23 millió főnyi lakosa közül nyolc és fél millió él a köztársasági területen.

A nemzetiségi szabályzat a prágai parlament előtt

A prágai csehszlovák lapok jelentése szerint a nemzetiségi statutum ügyében még ezen a héten döntő fordulat várható. A képviselőház, amely július 24-én ül össze rendes ülészkára,

még ebben az ülészkában tárgyalja

a nemzetiségi szabályzatot, míg a szenátusi tárgyalásra nyilván csak szeptemberben kerül a sor. Az angol alsóházban tegnap is szóba került a csehszlovák kérdés és Chamberlain miniszterelnök egy interpellációra válaszul kifejtette, remény nyílik arra, hogy a csehszlovák kormány

eredménytelj fejezi be a kisebbségekkel folytatott tárgyalásait.

A német lapok cáfolják az egyik angol folyóirat híradását a Csehszlovákia ellen irányuló német hadikézsülődésről. A lapok különösen azt nehezményezik, hogy ezek a hírek akkor kerülnek napvilágra, amikor remény van a csehszlovákiai kisebbségi kérdés barátságos uton való megoldására.

Mi lesz Schuschnigg volt kancellár sorsa?

Bécsben az egyik ünnepségen a külföldi újságírók arra a kérdésre, hogy Schuschniggot bíróság elé állítják-e, azt a választ kapták, hogy Schuschnigg ellen vizsgálatot folytatnak annak a megállapítására, vajjon nem volt-e része osztrák nemzeti szocialisták kivégzésében. Megállapították, hogy az egyik nemzeti szocialista egy vele ellenséges viszonyban levő nő vallomása alapján ítélték halálra és végezték ki. Most megállapítják majd, hogy Schuschniggnek milyen része volt ebben az ügyben. A halálos ítéletek és kivégzések felülvizsgálásával anyagot akarnak gyűjteni Schuschnigg ellen. Abban az esetben, ha megfelelő bizonyítékokat gyűjtenek ellene, akkor Schuschniggot a védőörizetből vizsgálati fogságba fogják helyezni.

Szenzációs letartóztatások történtek tegnap városunkban

A timisoarai ügyészséget heteken keresztül foglalkoztatták azok a feljelentések, amelyek Suciu Adrian volt városi főmérnök, Sosdeanu Nicolae, a timisoarai betegsegélyző pénztár volt igazgatója, továbbá Vulpe Stefan volt munkakamara elnök és a vezetése alatt működött ideiglenes kamarai bizottság volt tagjai ellen érkeztek az ügyészségre.

Suciu Adriant a feljelentésben az az gyanúsították, hogy különböző hivatali szabálytalanságokat követett el és milliók károkat okozott a városnak.

A volt városi főmérnök ellen a feljelentés alapján megindult a vizsgálat és a vizsgálóbíró a volt városvezetőség több tagját, valamint a városi mérnöki hivatal számos tisztviselőjét kihallgatta. A kihallgatások huzamosabb időt vettek igénybe és a vizsgálóbíró csak hetek munkájával tudta a kapott anyagot felülvizsgálni. Vasárnap végre sor kerülhetett Suciu Adrian kihallgatására. A volt városi főmérnök a szombat éjszakát a Colosseum nyári kerthelyiségben töltötte, ahonnan hajnali négy órakor tért a lakására. Akkor úgy intézkedett, hogy reggel hat órakor keltsék fel, mert

autójával kirándulásra indul a Muresre. A kirándulás azonban elmaradt, mert reggel hat órakor megjelentek a lakásán Rautu Mihai rendőrkormányos és Seiglie Jon detektív, akik felszólították, hogy jelenjen meg a vizsgálóbíró előtt. Suciu Adrian kihallgatása délután két óráig tartott és ennek során súlyos gyanu-

okok merülhettek fel ellene, mert Ilie Andrei dr. vizsgálóbíró kihirdette előtte a letartóztatási végzést és a volt városi főmérnököt vasárnap délután lekísérték a fogházba.

A timisoarai munkakamara volt ideiglenes bizottsága ellen szintén hetekig tartott a vizsgálat. Gabriel Victor dr. vizsgálóbíró vasárnap este kilenc órakor kezdte meg az ideiglenes bizottság volt tagjainak kihallgatását, amely reggel öt óráig tartott. Az előzetes vizsgálatot akkor befejezte és

vizsgálati fogságba helyezte Vulpe Stefan volt munkakamara elnököt és Sechej Alexandru, Olariu Petru, Todorescu Vasile, Pirovsky Károly, Foale Nicolae, Duckhorn János, Montani Joan, Novac Traian és Stoica Nicolae volt ideiglenes bizottsági tagokat,

akiket a munkakamarai alapok hűtlen kezelésével gyanúsítanak.

Suciu Adriant és a munkakamara ideiglenes bizottságának volt tagját tegnap délelőtt a törvényszéki vádtanács elé vezették. Háromnegyedtizenegy órakor érkeztek a tárgyalóterembe, amely előtt a folyóson a hozzátartozók, újságírók, ügyvédek és bírósági tisztviselők várták a vádtanács döntését.

Suciu Adrian letartóztatásának ügyében a Constantinescu—Sosectanács döntött. A tárgyaláson Suciu Adrian védelmére Nistor Dimitrie dr. volt prefektus, Farcasanu Nicolae, Nicolau Constantin és Dogariu

Virgil dr. ügyvédek jelentek meg és az egyes vádpontok részletes fejtegetése után a volt városi főmérnök szabadlábra helyezését kérték. Anastasescu ügyész felszólalása után

a vádtanács délután négy órakor hirdette ki döntését, amely szerint Suciu Adrian vizsgálati fogságát harminc napra megerősítette.

A Marineescu dr.—Russu-tanács délelőtt tizenegy órakor kezdte meg a tárgyalást, amelyen a vádat Fenesan Eugen ügyész képviselte, mint védők Nistor Dimitrie dr., Farcasanu Nicolae dr., Sopron Alexandru, Coman Liviu és Sarbu dr. ügyvédek vettek részt. Az ügyvédek a letartóztatottak szabadlábra helyezését kérték, míg Fenesan Eugen ügyész a letartóztatás megrősítését kérte. A vádtanács délután öt órakor hirdette ki döntését, amely szerint

a volt ideiglenes bizottság mind a tiz tagjának vizsgálati fogságát megerősítette.

A vádtanácsok tárgyalása még nem fejeződött be, amikor újabb letartóztatás történt. Gabriel Victor dr. tegnap délelőtt kihallgatta Sosdeanu Nicolae a timisoarai betegsegélyző pénztár volt igazgatóját, aki ellen szintén hetek előtt feljelentést tettek és megvesztegetéssel, valamint tanuk befolyásolásával gyanúsították. A kihallgatás után

Sosdeanu Nicolae a vizsgálóbíró letartóztatatta és vizsgálati fogságba helyezte.

Sosdeanu Nicolae letartóztatásának ügye valószínűleg ma délelőtt kerül a vádtanács elé.

Bürckel indítványa

Népszavazás béke és háboru felett

Németország nem háborus szándékkal tekint Franciaország felé

Bürckel, Ausztria birodalmi biztosa, Ludvigshafenben beszédet mondott, amelyben Németország békés szándékait hangoztatta. Bürckel azt javasolta, hogy úgy Németországban, mint Franciaországban

a két kérdésre. Németország — mondotta a tartományi biztos — Franciaország felé tekint, de nem háborus szándékkal, hanem azért, hogy vele együtt

megmentse a béke ügyét.

— Németország — mondotta Bürckel — egyáltalában nem kíván Franciaország területéből semmit sem elszakítani és semmi kárt nem akar okozni.

Calinescu belügyminiszter felhívása:

Az árdrágitást le kell törni a becsületes kereskedők érdekeinek sérelme nélkül

Calinescu Armand belügyminiszter, aki a megélhetés olcsóbbá tételére rélyes akciót indított, arról értesült, hogy az árdrágitás vidéken még mindig tapasztalható és ennek következtében köriratot küldött úgy a prefektusoknak, mint a polgármestereknek.

mesterek megfelelő rendelkezéseket léptessenek életbe és szervezzen szigorú ellenőrző szolgálatot. Kérje fel a közönséget, hogy a visszaélések feljelentésével legyen segítségére munkájában. Különösen szigorú intézkedéseket kell foganatosítani a fürdő és üdülőhelyekre vonatkozólag. Anélkül, hogy intézkedései a becsületes kereskedők érdekeit sértenék,

A prefektusokhoz küldött körirat zövege a következő: Prefektus Ur! A törvényes kereteken belül fogamositson intézkedéseket

járjon el teljes eréllyel a visszaélő üzérkedőkkel szemben.

az árdrágitás letörésére

különösen az elsőrendű közszükségleti cikkeknel, a kenyér, a hus, a főzelékfélék és a gyümölcs áránál. Intézkedjék, hogy az illetékes polgár-

Hasonló értelmű táviratot küldött a belügyminiszter az egyes polgármestereknek is.

Angol katonaság lépett közbe a palesztinai terrorcselekmények megfékezésére

Palesztinában újabb terrorcselekményekről érkeznek jelentések. Jaffában az arabok öt személyt öltek meg, Tel Aviv egyik külvárosában

három arabot gyilkoltak meg.

Abu Kibir negyedben megöltek egy öreg arabot. A Ramat Hakoves mezőgazdasági telep közelében egy zsidó munkást megöltek.

Jeruzsálemi jelentés szerint az utóbbi tizenkét órában a véres incidensek folyamán három zsidó és há-

rom arab vesztette életét. A hatóságok két zsidót letartóztattak. Az egyik zsidó telepen az arabok több hektáron elpusztították a termést. A telep közelében az angol katonaságnak

golyószóróval kellett visszariaszítani

az araboakt, akik egy kőbányát akartak megostromolni. Haifában több zsidó üzletét felgyújtották, aminek következtében az arab negyedből sok zsidó kereskedő elköltözött.

A magyar miniszterelnök Rómában

Imrédy miniszterelnök és Kánya külügyminiszter már megkezdték a tárgyalásokat

Imrédy Béla magyar miniszterelnök és Kánya Kálmán külügyminiszter tegnap reggel megérkeztek Rómába. A magyar államférfiak tiszteletére egy diszszázad is kivonult. A pályaudvaron Mussolini miniszterelnök, Ciano gróf külügyminiszter, azonkívül sok polgári és katonai személyiség üdvözölte a magyar vendégeket. Megjelent a magyar követség személyzeze is.

A magyar államférfiak Mussolini kíséretében elléptek a diszszázad előtt, majd az állomás épülete előtt várakozó gépkocsikba szálltak. Az állomás előtt hatalmas tömeg gyűlt össze, amely nagy ünneplésben részesítette a vendégeket. Imrédy és Kánya a magyar követség épületében laktak. Imrédy Béla a trieszti gyorsvonaton, amellyel Olaszország felé utazott, a következő nyilatkozatot tette:

— Különös örömmre szolgál, hogy alig két hónappal a magyar kormány vezetésének átvétele után máris alkalmam nyílik arra, hogy baráti látogatást tehessek az olasz kormány

Az automata központ hivatalosan július 30-án kezdi meg működését és ezért addig a bekapcsolási illetéket nem kell fizetni

Fizessen elő azonnal, hogy élvezhesse ezt a kivételes kedvezményt!

elnökénél. Nemesak az én meggyőződésem az, hogy a Róma-Berlin tengely, melynek őszinte barátságát élvezzük, ma fokozott mértékben játszik fontos szerepet a béke fentartásában.

Tegnap délelőtt a Chigi-palotában Imrédy miniszterelnök és Kánya külügyminiszter Ciano gróffal megbeszéltek az időszerű politikai kérdéseket. A megbeszélés előtt a magyar miniszterelnök és a külügyminiszter rövid látogatást tettek Mussolininál.

A L'Epoque című párisi lap a magyar államférfiak római utazásával kapcsolatban rámutat arra, hogy

Magyarország jól látja a német veszélyt, ami az Anschluss óta növekszik.

Imrédy miniszterelnök szigorú intézkedéseket foganatosított a nemzeti szocializmus ellen és Rómában azt akarja elérni, hogy Olaszország érdeklődjék Magyarország sorsa iránt. Ennek ellenére Imrédy Németországot nem hagyhatja figyelmen kívül és ezért a jövő hónapban Horthy kormányzót ő is elkíséri Berlinbe.

Imrédy Béla és Kánya Kálmán tegnap délután hat órakor a Venezia palotában megjelentek Mussolininál, aki este diszvacsorát adott tiszteletükre. Mackensen római német nagykövet és Condet, a burgosi kormány követe tegnap megjelentek a magyar államférfiaknál.

Pius pápa a nacionalizmusról

A tulzó nemzeti irány sok zavart okozott már a világban

A Vaikán hivatalos lapja, az Osservatore Romano közli XI. Pius pápa beszédét, amelyet a tulzó nacionalizmus ellen mondott egyik kihallgatás alkalmával.

— A tulzó, rosszul értelmezett nemzeti irány — mondotta a pápa — az utóbbi időben nagyon sok zavart okozott a világban. Ez a nemzeti irány, amely megakadályozza a lelkek üdvözülését,

likus egyház a tulzó nacionalizmussal. Álláspontom ebben a kérdésben meg nem alkuvó és különben is már több ízben volt alkalmam kifejezni. A közműltban olyasmit hoztak tudomásra, ami már eretnkségnek tekinthető.

A Vatikán-városban találgtják, hogy a pápa mire céltott ezzel a kijelentésével. Valószínűnek tartják, hogy ez a salzburgi érsek kijelentésére vonatkozott, amelyek szerint Ausztriában állítolag

ellentétbe került Isten törvényeivel.

Ezen a ponton került szembe a kato-

önálló nemzeti katolikus egyházat akarnak alakítani.

Az angol királyi pár ma délelőtt érkezik Párisba

Haliifax külügyminiszter nagyfontosságú tárgyalásokat folytat a francia fővárosban

Az angol királyi pár ma délelőtt érkezik Párisba. A királyi párt Haliifax külügyminiszter is elkíséri, aki a francia kormány tagjaival megvitatja azokat a diplomáciai kérdéseket, amelyek a két országot érdeklik. Így szóba kerül majd a csehszlovák és a spanyol kérdés is. Megbeszélnek ezenkívül a gazdasági és pénzügyi problémákat, valamint a távolkeleti helyzetet. Nagy figyelmet szentelnek Anglia azon politikájának, amivel

fegyverkezési kölcsönt adott Törökországnak

és hasonló tárgyalásokat folytat más államokkal is.

Az angol lapok elsősorban a királyi pár párisi látogatásával foglalkoznak. Szerintük az angol politikai köröket jelenleg főképpen a Földközi tengeri és a középeurópai kérdés foglalkoztatja. Az angol-olasz egyez-

ményel kapcsolatban úgy Londonban, mint Rómában azt hitték, hogy ezt az egyezményt rövid időn belül életbe lehet léptetni. Az angol politikai körök véleménye szerint az angol-olasz egyezmény csak abban az esetben vezethet általános békülékenységre, ha ezt

a francia-olasz viszony javulása követi.

Minden olyan törekvés hiábavádó, amely Londont el akarja idegeníteni Páristól. Nagyon valószínű, hogy a párisi megbeszélés alkalmával a francia-olasz viszony ügye is szóba kerül.

Az angol királyi pár ma délelőtt tizenegy órakor érkezik meg Boulogneba. A francia kormány nevében a királyi párt Bonnet külügyminiszter fogadja.

= HIREK =

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Romániában:

Magánosoknak egy hónapra 70, ne-
gyedévre 200, félévre 330, egész évre
750 lei.

Nyugdíjasoknak egy hónapra 60, ne-
gyedévre 160, félévre 300, egész évre
600 lei.

Hatóságoknak, közhivataloknak és
közüzemeknek, gyáraknak és vállala-
toknak egy évre 1000 lei.

Magyarországon:

Magánosoknak egy hónapra 4, ne-
gyedévre 10, félévre 20, egész évre
40 pengő.

Nyugdíjasoknak egy hónapra 3, ne-
gyedévre 8, félévre 15, egész évre
30 pengő.

Telefon:

8-52, este 10 óra után 14-14, vagy 2-49
A Hunyadi-nyomda nyomása.

Patikák éjjeli szolgálata

KEDDEN, július 19-én, a szolgálati
beosztás a következő:

Az I. kerületben az Alba Iulia-utcában
levő Kun-gyógyszertár.

A II. kerületben a Traian-téren levő
Kigyó-gyógyszertár.

A III. kerületben a Miron Costin-utca
és Carol-körút sarkán levő Merkle-
gyógyszertár.

A IV. kerületben a Dragalinátéren le-
vő Craciun-gyógyszertár.

Az V. kerületben a Corvin-gyógyszertár
és Fratelián Panajoth Ernő gyógy-
szertára állandó éjszakai szolgálatot tart.

A munka ünnepe

Derék munkásember huszonöt éves szolgálati jubileuma

Matica Anfióne, egy szegény carasme-
gyei román gazda fia, tizenhárom esztendő-
s korában 1913-ban Timisoarára jött,
hogy elhelyezkedést keressen. Járt-kelt a
városban és elvetődött Holló Gyula ko-
vácsmester háza elé. Nekitámaszkodott a
nyitott kapu oszlopának és nézte az udva-
ron folyó munkát. Órák múlva feltűnt a
sóváran hámuló fiú és megkérdezték tőle,
hogy mit akar. Munkába akarok állani,
— felelte. Holló Gyula kovácsmesternek
megtekintett a nyitott tekintetű fiú és ta-
nonenak fogadta. Azóta huszonöt esztendő-
telt el. Holló Gyula kovácsműhelye az-
óta jövevű autórugókészítő teleppé válto-
zott, amelynek első segédje és művezetője
Matica Anfióne, a carasi szegény román
kisgazda fia. Holló Gyula nemcsak a
mesterségre tanította ki hanem nevelte és
valóságos családtaggá fogadta, amit ez a
derék munkásember szorgalommal, szere-
tettel, becsülettel és ragaszkodással vi-
szonzott. Most hogy huszonöt esztendeje
múlt Matica Anfióne városba való érke-
zésének, Holló Gyula autórugókészítő a
Lichtfuss-féle vendéglőben vacsorát ren-
dezett hűsöges munkatársai tiszteletére.
Megjelent ott a barátok sokasága, továb-
bá a munkakamara és az ipari szindiká-
tus képviselői. Granatir Traian, a munka-
kamara ipari osztályának vezetője, üdvö-
zölte a jubiléumot és bejelentette, hogy a
kamara Matica Anfióne kitüntetésre ter-
jesztette fel. Kovács István elnök az ipari
szindikátus, Kubán Endre szerkesztő a
barátok nevében köszöntötte úgy a jubi-
láló Matica Anfióne, mint pedig derék
munkaadóját, Holló Gyulát. A jubileum
alkalmával Holló Gyula remembe készült
ezüstkoszorúval, két gyermeke pedig igen
szép íróasztali készlettel ajándékozta meg
Matica Anfióne.

— Szeptember közepétől működnek
a büntető táblák. Az esküdtbíróságo-
kat helyettesítő büntető táblák szeptem-
ber tizenötödikén kezdik meg
működésüket.

— Zsaroló bűnszövetkezet tagjainak letartóztatása. Beszámoltunk arról, hogy Cernantiban bűnszövetkezet alakult és ennek tagjai megszarolták azokat a zsidókat, akiknek állampolgárságuk nem volt rendben. Az ügyészség most nyolc letartóztatást eszközölt. A letartóztatottak között van a cernantii rendőrkezes tura egyik tisztviselője is, akinek nevét a nyomozás érdekében egyelőre nem közlik.

„BELVEDERE“ Gyermekpenzió PREDEALON

1100 m. magasan, fenyvesek között egész évben nyitva.

Dr. Roizinger Hajnal gyermekorvosnő vezetése alatt. Elsőrangú ellátás, napi ötszöri étkezés, 4000 m² saját kert, sport szabadterei játékok, kirándulások szakképzett pedagógusok vezetése mellett. Mérsékelt árak.

Felvilágosítások, prospektus: Penziune „Belvedere“ Predeal, Telefon 20

A budapesti szerelmi dráma öngyilkos fiatal áldozatát Timisoaran helyezték örök nyugalomra

Megirtuk, hogy Ujpesten az Árpád szállodában néhány nappal azelőtt öngyilkosságot követett el Orsós István szigorló orvos, aki timisoarai származású. Orsós István családjának éveken keresztül hentesüzlete volt Timisoaran a második kerületi Dacilor utcában és özvegy édesanyja ma is városunkban él. Orsós István Timisoaran nőtt fel és középiskolai tanulmányait a piaristák liceumában végezte. Azután Budapestre utazott, ahol az orvosi egyetemre iratkozott be és nagybátyja Orsós Ferenc dr. egyetemi tanár irányítása mellett folytatta tanulmányait. Édesanyjának kívánságára

holttestét hazaszállították Timisoarara

és a második kerületi temetőben tegnap helyezték örök nyugalomra.

Az ujbpesti Árpád szállodában lett öngyilkos Orsós István szigorlóorvos és szerelmese, Harmath Anna. Mindkettőre nagymennyiségű morfiomot vettek be. A fiatal orvosot a mentők már holtan találták. Harmath Annát beszállították a Rókus-kórházba, ahol magához térve a detektíveknek a következőkben mondotta el az öngyilkosság előzményét:

— Már régen készültünk erre az öngyilkosságra, de mindig huztuk-

halasztottuk.

Hiszen úgy szerettük egymást, hogy talán nem is akartunk meghalni.

En Orsos Ferenc professor házve-
tőnője voltam. Itt lakott Pista is, aki a professor ur nevelt fia.

Harmath Anna vallomása közben egyre hangoztatja, hogy most már az ő élete sem ér semmit, ha Orsos István meghalt. Pista csak folyton azt hajtogatta — mondja tovább Harmath Anna —, hogy mi lesz e nagy szerelem vége. Félt attól is, hogy megtudják, hogy mi szeretjük egymást. Arra meg nem is mert gondolni, hogy feleségül vegyen. Ez keserítette el annyira, hogy minduntalan az öngyilkosság gondolatával foglalkozott.

Az utolsó huszonnégy óra történetét Harmath Anna így mondja el:

— Megbeszéltük, hogy valamelyik kisebb városba megyünk meghalni. Orsos István már délután kiment Ujpestre.

Magával vitt nagymennyiségű morfiomot és ott várt engem szállodai szobájában.

Itt nem is gondoltunk arra, hogy megmátsuk tervünket. A halálba akartunk menni, sajnos, én életben maradtam.

— Roosevelt elnök halászik. Roosevelt amerikai elnök a Houston-cirkáló fedélzetén San Diegoba utazott, ahol kedvelt sportjának, a halászásnak kíván áldozni.

— Vonatkisiklás két halottal. A Berlin és Stolp között közlekedő gyorsvonat tegnap délelőtt kisiklott. A vonatvezető és az egyik fűtő a kisiklás alkalmával életüket veszítették, egy mechanikus súlyosan megsebesült.

— Agyvérzésre hajlamos idősebb embereknek, akiknél igen fontos, hogy erőlködés nélkül mindennap könnyű béliürülésük legyen, a természetes „Ferenc József” keserűvíz — reggel egyomorra egy kis pohárral bevéve — sok esetben a lehető legjobb szolgálatot teszi. Kérdezze meg orvosát.

— Japán nem enged. Tokioi jelentések hangsúlyozzák, hogy Japán nem tesz eleget a legutóbb közölt angol kívánságoknak és nem állítja helyre a szabad hajózási forgalmat a Jangose vízen. A japán hírforrások arról tudnak, hogy Singapore légi kikötőjét az angolok megerősítették és nagyon sok hadianyagot szállítottak oda. Az utóbbi napokban a világsajtóban olyan hírek láttak napvilágot, hogy a szovjet Szibériában kiköltötte a kivételes hadiállapotot. Az Izvestia és a Pravda című lapok cáfolják és alaptalanoknak minősítik ezeket a híreket.

— Fasciszta egyenruhában járnak az olasz köztisztviselők. Mussolini elrendelte, hogy az olasz közigazgatási tisztviselőnek a hivatalos órák alatt a fasciszta párt egyenruháját kell viselniük.

A nyár szenzációja!

Gondtalanul akar nyaralni?

Utazzék 2 vagy 4

hétre Olaszországba

szenzációsan olcsó nyaralási akciónkkal

Részvételi díjak 2 hétre:

Abbazia v. Laurana 6350 Leitől
Venezia Lido 9700 Leitől
Róma, Firenc, Venetia, Riccione 9650 Leitől
San Remo 9360 Leitől

Lökésheztől-Lökéshezig utazás, lakás, ellátás, vizumok, borralalók). Rendeli a DACIA menetjegyroda Oradea. — Felvilágosítás és jelentkezés a Déli Hírlap kiadóhivatalában.

— A miniszteriumok és a jövődék hivatalok külön palotákat kapnak. A kormány elhatározta, hogy mindazon miniszteriumok és állami jövődék hivatalok számára, amelyek eddig magánbérházban voltak elhelyezve úgy a fővárosban, mint a vidéki központokban külön palotákat épít.

— Romániát meghívták az amerikai világkiállításra. Howard Hughes, a világhírű vált amerikai repülő, Föld körül utazva első részletének megtevése után érkeke levelei adott át a párisi román követségnek. Egy meghívót adott át, amellyel newyorki világkiállítás rendezője meghívja a kiállításra Gusti tanárt, aki a párisi világkiállítás is a román kiállítás csarnok megszervezője volt. A meghívás az Egyesült Államok kormányának nevében történt és abban felkéri Gusti tanárt továbbra is meghívást az Aero-clubnal és a romániai repülőegyesületeknek, hogy így Románia repülőügye is képviseltetjenyerjen a világkiállításra.

— A házasságkötések rekordhónapja. A városi statisztikai hivatal kimutatása szerint a házasságkötések tekintetében június hava rekordot mutat. Ebben a hónapban Timisoaran az anyakönyvi hivatalban 93 párt adtak össze. Eddig az ide rekordot április hava tartotta 86 házassággal. A nagyszámú házassággal szemben tíz válást jelentettek be. A felbontott házasságok fele, tehát számszerűen öt vegyes házasság volt.

— Felvétel az oradeai Szent József fiúnevelőintézetbe. Az oradeai Szent József fiúnevelőintézet már most felvesz elemi Goidu-liceum román és magyar tagozatára és kereskedelmi liceumba járó rendszeres tanulókat. A növendékek egészséges lelki és testi nevelést, gondos felügyeletet, a tanulmányi előrehaladást biztosító naponkénti többszöri egyéni és csoportos korrepetálást, jó ellátást és állandó orvosi felügyeletet kapnak. A helybiztosítása céljából tanácsos a növendékek minél előbb előjegyeztetni. Tájékoztatót készséggel küld a Szent József-intézet igazgatósága Oradea Str. Bratianu 7.

* Ady összes versei könyvnap kiadás. Az Athenaeum komoly kulturszükségletet teljesített azzal, hogy Ady összes verseit a 938. júniusi könyvnap alkalmával teljes, de olcsó propaganda kiadásban hozta ki. Ez az új Ady-kiadás 544 lapon, fehér papíron, díszes vászonkötésben a könyvnap akció ideje alatt 158 lei, azt követően pedig 251 lei. Miután a könyvnap kedvezményes ár nem végleges, sietni kell a rendeléssel. Ady összes versei tehát nyomban rendelve 158 lei, később 251 lei minden könyvkereskedésben, vagy Lepage-nál, Cluj.

Mozi

MOZIK MŰSORA.
Kedd, július 19:
Apollo: Méltóságos asszony. (német film).
Capitol: Benoit kapitány (francia film).
Scala: Az igazi asszony.
Rivoli: Lucrecia Borgia (angol film).

Ada-Kalehról R a h á t (szuliánkenyér)

Leginomabb róza, narancs, vanília, málna, citrom, barack és csokoládé, kímélve vagy szép kivitelű csomagolásban tetszés szerint nagyobb darab vagy apró vágya.
Rendelésre minőség szerint: Finom Lei 44.—. Különlegesség Lei 60.—. Lokum Lei 86.— árban, postán vagy vasuton prompt szállít

Maics Mihály
Orsova
Depozit de Rachat dela Ada-Kaleh

— Anglia kiterjeszti hitelkereteit. A lordok házában több felszólalás hangzott el abban az irányban, hogy Anglia teremtsen külkereskedelme számára új lehetőségeket, még pedig olyan módon, hogy gazdag hitelkereteit bocsássa a dunai és balkáni államok, Románia, Magyarország, Jugoszlávia, Bulgária és Görögország rendelkezésére.

— Halálos esés. Müller Fülöp huszonhét éves miheddorfi gazdálkodó buzakévéket akart hazaszállítani. Utközben a kötés, amellyel a kévéket megkötötte, meglazult. A gazdálkodó újból meg akarta szorítani a kötelet, de az elszakadt és a fiatal gazdálkodó hanyatt esett. Az esés olyan szerencsétlen volt, hogy koponyaalapú törést szenvedett és nyomban meghalt.

A maximális árak ellenőrzése. A vásárlás egyre szélesebben kitépi a maximális árak rendszerén nyugvó piaci almat. Ahol a termelők kicsin hozza az egyes élelmicikkeket a városi redőrség közegei szigorúan ügyeljenek arra, hogy senki ne vásárolhasson üzérkedés céljából nagyobb mennyiséget. Például újbungonyát, amelyben bírság hiány mutatkozott, nem engednek nagyobb mennyiségben vásárolni. A Kereskedői Egyesülete beadványt intézett a kormányhoz, amelyben kéri, hogy a más városokhoz hasonlóan különleges kolbászféléket, minél a túlnyomórészt az okirályság-hozott válogatott gyümölcsöt oldják meg a maximális árak alól, vagy pedig csökkentsék a tényleges beszerzési árakat.

Időjárás. Tegnap délután négy és öt óra között elsötétedett az ég, ézengés és vihar kíséretében kiadós zivatar volt végig a város felett, amely a levegőt lehűtötte. A meteorológiai intézet jeles szerint az ország nyugati részén némileg esőkken a hőmérséklet, míg a többi részben állandó jellegű marad.

Devizaiagnyók figyelmébe. A nemzetgazdasági miniszterium külkereskedelmi igazgatósága közli a devizaiagnyókkal, hogy utlevelük számláján, amellyel a devizaszolgálat hivatalában magukat igazolták, semmi feljegyzések között ne engedjék megváltoztatni mindaddig, amíg a valutazottság által engedélyezett fizetési megtagadást bevaltották. A kérvények kötelesek arról is gondoskodni, hogy utlevelük ezen időszakban is érvényes maradjon, mert semmiféle változtatást nem engedélyeznek és nem tudják a fizetési megtagadást érvényesíteni.

Leégett egy fővárosi bérház. Bucuriből jelentik, hogy tegnap reggel tűz tört ki Rasinaru ezredesnek a Strada Iunie 43. számú házában. A tűz a földmenten tört ki és nagy gyorsasággal terjedt. Mire a tűzoltóság megérkezett, már egész ház hatalmas lángokban égett. Tűzoltóság háromfél óráig emberfelet munkával megakadályozta a lángok továbbterjedését, de a kigyulladt bérház teljesen leégett. A tűz alatt az utcában a forgalom szünetelt. Az anyagi kár igen nagy.

A vadór halála. Ráckeve község határában a makádi erdőszélén megtalálták Turcsányi Pál huszonhat éves vadász halálát. Halálát lövő se okozta. A vadász lövés lágyékán érte a szerencsétlen embert, aki elvérzett. Az a feltevés, hogy Turcsányi vadászokkal találkozott a tűzharca keveredett velük. Valószínű, hogy az egyik vadász golyója végzett a vadórral.

Benzinrobbanás három halottal és harminnal sebesülten. Az Egyesült Államokban levő Welleavillban a Sinclair Oil Company egyik finomítója mellett tizenhárom hatalmas benzintartály felrobbant. Az első robbanás hallatára nagy tömeg gyűlt egybe a robbanás színhelyén. A további robbanások során a nézők közül három ember meghalt és harminc megsébesült.

Angol-jugoszláv kereskedelmi kamara. Zágrábban angol-jugoszláv kereskedelmi kamara alakult meg. A kamarának az a hivatása, hogy az angol kereskedelmi érdekeket Európa ezen részében hathatósan képviselje.

Gazeta
Restaurantilor si Hotelierilor
Vendéglősök és Szállodások
Lapja
TIMISOARA 1., Strada Caruso 3
Megjelenik minden szombaton. Ott kell legyen minden vendégiparos asztalán.

Az automata telefonszolgálat

már működik

Bekapcsoltattak

az összes számok 1000-3300-ig

Használja ki azt az előnyt, hogy az automata központ már működik és beszéljen Ön is automata készülékkel

Az új számok tekintetében kérjen felvilágosítást az információs irodától és tárcsázza a **03 számot**

Könyv és film

Réztábla a kapu alatt

Amióta köztudomású lett, hogy megfilmesítik A. J. Cronin világhírű regényét, azóta a Réztábla a kapu alatt számtalan olvasója tette fel a kérdést: minden részletében ragaszkodni fognak-e könyvhöz, vagy megváltoztatják egyes fejezeteit?

Ez a kérdés ttnak a ténynek a következménye, hogy a legtöbb esetben a filmre került könyvek kisebb-nagyobb változásokat „sz szenvednek”. De ha alaposan átgondoljuk ezeknek a változásoknak az okait, rá fogunk jönni, hogy ez a film érdekében történik és míg a könyv lényege és minden értéke a filmen is megmarad, a változtatások sokkal izgalmasabbá és érdekesebbé teszik a filmet. Ez nem azt jelenti, hogy a filmben eszközölt változtatások jobbá tennék a könyvet is. Hanem csak azt, hogy minden művészi megnyilvánulásnak alkalmazkodni kell a kifejezés eszközeihez és anyagához. Így például egész más formája lesz egy bronzszobornak, mint az ugyanazt ábrázoló szobornak, ha az kőből készül.

A könyvnek, mint kifejezési eszköznek korlátlan terjedelme olyan érzelmek előkészítését engedi meg, ami a filmnek előírt hossza vagy rövidsége miatt lehetetlen. Ez a fő oka annak, hogy a szcenáriumírók kénytelenek a könyvek megfilmesített történésein változtatni.

Most kezdtek meg Angliában a Réztábla a kapu alatt forgatását a főszerepekben Róbert Donattal és Rosalind Russellel és ez alkalmat adott arra, hogy a film forgatókönyvét átolvassuk. És ebben a forgatókönyvben klasszikus példáját találtuk a fent elmondottaknak.

Mindenki, aki Cronin híres köny-

vét elolvasta (és ki nem olvasta el?) tudja, hogy a könyv hőse a fiatal Mason orvos megszédül a főváros lelketlen west-endi kuruzslóinak pompájától és ő is lelkiismeretlenné válik a pénz utáni hajzában. De lelkeben él még a jó utáni vágy és amikor egyik régi páciense kollegája hanyagsága miatt az egyébként könyv operáció következtében meghal, felriad és visszatér a becsület és a komoly munka útjára. Nagy lendülettel akarja ezt a munkát megkezdeni, de előbb még egy megpróbáltatást kell elviselnie, felesége a hűséges munkatárs halálát, akit akkor gázol el egy autó, amikor a legboldogabb.

A filmnek a korlátozottsága nem engedi meg, hogy az orvosi hanyagság miatt meghalt páciens alakjának olyan beállítottságot adjon, hogy mindenki természetesen találja a fiatal orvos megrendülését. De ez a megrendülés a könyvnek egyik nagyon fontos és nagyon szép fordulópontja, amit muszáj a filmbe is átmenteni. A forgatókönyv írója ezért mesteri megoldást talált. Nem egy ismeretlen és egyébként szükségtelen figurát, hanem Philip Denny, a kis bányaváros különös zárkózott orvosát operálják meg, akinek alakja egy a könyvben, mint a filmen is mindenkinek a szívéhez nő és akinek Mason részben a karrierjét is köszönheti. Philip Denny halála mindenki előtt természetessé teszi Mason megrendülését és visszafordulását.

Egy másik érdekessége a forgatókönyvnek az, hogy Mason felesége nem hal meg, hanem tovább támogatja férjét a legnemesebb hivatásban, a szenvedők gyógyításában a Philip Denny emlékeztetere alapított klinikán.

Amikor a betörők leisszák magukat. Rákospalotán három betörő tört be az Erdélyi borpincébe. A pincében talált üres palackokat megtöltötték borral és azután inni kezdtek. A három betörőnek megártott a nehéz ital. Mind a három rosszul lettek és elaludtak. Másnap reggel a csapos a három embert az eszméletlenségig részegen találta a pincében. Rendőrt hívott, aki a pörüljárt betörőket előállította a rendőrségnek. Ott megállapították, hogy a diszes társaság vezére Weigert László husz éves napszámos, két társa pedig fiatalok.

Podhorányi Jenő nyugalmazott őrnagy meghalt. Podhorányi Jenő nyugalmazott őrnagy, hosszas betegség után, hetvenegy éves korában a helybéli Gh. Adamaclá-utcában levő lakásában meghalt. Az elhunyt ősi patricius családból származott és a polgárság körében nagy tiszteletnek és szeretetnek örvendett. Halálát özvegye, született Stoupl Olga, leánya, testvére Podhorányi József bankigazgató és kiterjedt rokonság, köztük a Kremser és dr. Poyssl-családok gyászolták. Temetése szerdán délután hat órakor a II. kerületi temető kápolnájából megy végbe.

Az iskolaigazgatók kinevezésének felülvizsgálása. Fővárosi jelentés szerint a közoktatásügyi miniszter szükségesnek látja úgy az elemi, mint középiskolai igazgatók kinevezésének felülvizsgálását. Ezért felszólították az ország tanfelügyelőségeit, hogy augusztus 10-ig készítsék el a pontos kimutatást az iskolaigazgatókról és tegyenek javaslatot, hogy a kimutatásban szereplő igazgatók meghagyhatók-e állásukban, vagy pedig ki kell-e őket cserélni. Az új igazgatóvá előterjesztett tanár vagy tanító nem tölthetett be a multban politikai jellegű közhivatalt.

Elhunyt kereskedő. Piszk Mór ciacovai nagykereskedő hatvannyolc éves korában tragikus hirtelenséggel meghalt. Az elhunyt kereskedő Ciacovan nagy tiszteletnek örvendett és kereskedelmi kapcsolatai révén városunkban is nagyszámú barátja és ismerőse volt. Halálát özvegye, született Bineth Regna, gyermekei: özvegy Strausz Irén született Piszk, Varga Imréné született Piszk, Bözsi, Blumberg Leoné született Piszk Olga, unokái és kiterjedt rokonság gyászolták. Temetése ma, kedden délután a timisoarai izraelita temető halottasarnokából megy végbe.

A kisebbségi újságírók nyári ünnepe az idén is látványosság számba ment. A gyönyörűen díszített Ariana-parkban nagyszámú közönség gyűlt egybe. Megjelent Mateescu Matei, alezredes, a csendőrség és rendőrség parancsnoka is. Popescu Simion rendőrségi titkár kíséretében és elismerését fejezte ki a kitűnő rendezésért. A műsor zenei részének rendezéséért B. Kulcsár Juliska operanékesnő és énektanárnő illeti elismerés. Kitűnő növendéke, Katona Bertó áriákat és dalokat adott elő Guggenberger Károly zongorakíséretével, majd Groszmann József citeranégyesének kísérete mellett bécsi dalokat énekelte nagy sikerrel. Sok tapsot kapott a műsor többi szereplője is.

A vendégek az Ariana-jazz zenéjére a hajnalig órákig táncoltak nagyszerű hangulatban.

Bombamerénylet egy szerkesztősege ellen. Belfast üzleti negyedében bombamerényletet követtek el a Daily Mail című londoni lap belfasti szerkesztősege helyisége ellen. Az utcára néző kirakatot szétrombolta a robbanás ereje és a belső berendezésben is súlyos károkat okozott. Emberéletben nem történt kár. A bombát egy száguldó autóból dobták az épületre. A merénylet nyilván ir nacionalisták bosszúja a lap ellen.

— Kedvezményekben részesülnek a polgári repülők. Teodorescu tábornok, nemzetvédelmi miniszter rendeletet adott ki, ennek értelmében a magánrepülés számára jutalmakat és kedvezményeket biztosítanak. A rendelet célja a magánrepülés fejlesztése.

— Uj sotelepeket fedeztek fel Cluj környékén. A clujmegeyi Borhanci községben egy paraszti kutató és egyszerre észrevette, hogy a kut vize erősen sós ízű. A geológusok érdeklődni kezdtek a sótartalmu víz iránt és megállapították, hogy a kut gazdag sóréteg felett fekszik. Most több orvos elhatározta, hogy a területet megvásárolja és fürdőhelyet alapít a sótartalmu forrás helyén.

— Letartóztatták a satumarei fogház volt vezetőit. Burcus Traian dr. volt satumarei fogházigazgatót, Marcus Cornel könyvelőt és Cozmovici Virgil fogházi titkárt különböző visszaélések miatt letartóztatták és vizsgálati fogságba helyezték. Burcus dr és Marcus vagyonára 70.000 lei erejéig büntügyi zárlatot rendeltek el.

— Repülőszerecsétlenség Lengyelországban. Varsóból jelentik, hogy egy lengyel repülőgép, melyet Malowsky torni repülőkapitány vezetett, gyakorlatozás közben lezuhant és megsemmisült. A pilóta a szerencsétlenség alkalmával életét veszítette.

— Fürdő közben a vízbe fulladt egy révkalauz. Giurgiuban Cereol Ilie révkalauz fürdő közben örvénybe került és annak ellenére, hogy kitűnő úszó volt, menthetetlenül elmerült.

— Fiatalok képviselői Oroszországban. A legfelső szovjettanács legutóbbi ülésén megállapították, hogy a közelmúltban a választások a legnagyobb rendben folytak le. A megválasztott szovjetképviselők közül 568 a kommunista párt tagjai, 159 pártunkívüli, 339 képviselő munkás, 195 földműves, 139 intellektuál, 157 nő; képviselője is van a szovjetnek. Tíz képviselő még nincsen husz éves, ötvenhét képviselő pedig 21—25 év között van.

Leyritzól Morganig

A timisoarai telefon fejlődése az őskortól a mai napig

Az újítások iránt nagyon is érdeklődő régi polgára volt ennek a városnak néhai Leyritz Ignác műlakatos. 1888 elején olvasta az újságban, hogy Edison feltalálta a telefont és azt Amerikából áthozta Párisba, hogy ott Európának bemutassa. Nosza, felkerekedett Leyritz Ignác és megállt a francia fővárosig. A kiállításon megnézte a telefont és pedig Puskás Tivadarral együtt, Puskás Tivadar Budapestről utazott Párisba a telefon megtekintésére. Electrotechnikus volt és így érdeklődése sokkal érthetőbb is volt, mint Leyritzé. Puskás Tivadar nevéhez fűződik különben is a telefonhírmondó feltalálása.

Puskás Tivadar és Leyritz Ignác Edison képviselőjétől megszerezték a jogot, hogy Budapesten, illetve Timisoaran felállíthassák a telefonközpontot. Későbbösen abban állapodtak meg egymással, hogy nem nyitják meg előbb telefonközpontjukat, amíg egynek-egynek nincsen legalább száz-száz előfizetője. Meg is indult nyomban a két városban az előfizetők szerzése, azonban nehezen ment. Az embereknek nem sok bizalma volt az új találmányhoz. Hiába magyarázták, hiába írták meg az újságban is, csak igen szórványosan jöttek az előfizetők.

Közben Leyritz Ignác felszerelte a telefonközpontot. A Csernojevics-ház és a katonai fürdő között az első kerületi Sfantul Ioan-utcában azon a helyen, ahol most a Mehalába járó villamos, sinei nyújtóznak, volt Leyritz Ignác háza. Lent volt a lakatosmihely, az emeleten pedig a lakás egyik szobájában rendezték be a telefonközpontot. Az előfizetési díj havonta öt forint volt. Elsőnek az Ungváry-féle gyógyszerár jelentkezett, amely az egyes számot kapta és azt azóta is, ötven esztendőn keresztül, a mai napig megtartotta.

Leyritz Ignácnak Budapesten és Puskás Tivadarnak Budapest körülbelül harminc-harminc előfizetője volt. Leyritz akkor gondolt merészet és nagyot. Gondolta ha Timisoarának egész Európában elsőnek volt lovasutja és elsőnek volt utcai villamosvilágítása, legyen elsőnek telefonja is. Harminc előfizetővel megnyitotta a telefonszolgálatot. Puskás Tivadar Budapesten dult-fult mérgében, de nem tehetett róla; Leyritz megelőzte. A budapesti telefonközpont csak hat hónappal később nyit meg. És az élet Leyritznek adott igazat. Amikor ugyanis megvolt a telefon, könnyebben jöttek az előfizetők és Timisoarának előbb volt meg a száz telefonelőfizetője, mint Budapestnek.

Ki volt az első telefonos kezelő? Mariska kisasszony, akit azonban Leyritz nem kizárólag erre a célra alkalmazott. Beteges felesége mellett házikisasszony volt és egyben ellátta — és pedig teljesen egyedül — a telefonszolgálatot is. Nagyon kedves és előzékeny volt. Soha nem adott rossz kapcsolást. Egyedül látta el a szolgálatot akkor is, amikor az előfizetők száma alaposan felszaporodott és egyedül telefonkezelő maradt mindaddig, amíg a telefont Leyritzól az állam megváltotta.

Az első telefonkészülékek Erickson-gyártmányok voltak, Svédországban készültek. Fali készülék volt az mind. Forgatni kellett az úgynevezett kurblit, hogy a mágneses induktor működésbe kerüljön. De azért nagyon jó készülékek voltak. A vezeték csak egy drótból állott. Sok előfizető éjjel kikapcsolta vonalából a készüléket, nehogy éjjel esetleg váratlan zivatar esetén villám csapjon bele. Nagy vihar alkalmával maga a központ kapcsolta ki az egész hálózatot. Keeskeméti Sándor látszerészeti fizető-

ben, az Agrár-palotában külöben zönség megnézhetette a működésben telefonkészüléket. Ott mindenki kért felvilágosítást arra vonatkozóan, hogy hogyan működik a telefon. Nagyon naiv kérdéseket is adtak fel, sehogyssem ment a fejükbe, hogy valahol belebeszél egy a falban levő bozba és egy másik ember valamely volabbi utcában hallja azt a fülére tett fagyolón keresztül, sőt válaszolt.

A telefonelőfizetők száma gyorsan porodott és hamarosan elérte a százat, azt nem multa felül. Leyritz maga akarta, hogy több előfizetője legyen nála. Ugyanis szerződése úgy szólt, amennyiben az előfizetők száma több mint száz, akkor Edisonak nyújtott összeg pénzét kell fizetnie. Már pedig nem akarta. Megelégedett száz előfizetővel. Új előfizetőt csak akkor vett fel, ha valamilyen más előfizető lemondott. Hídig olyan előfizető jelentkezett, aki a Leyritz is szeretett volna a hálóbelekapcsolni, akkor kikapcsolta olyan régi előfizetőjének a telefoni, aki nem volt pontos fizető, vagy nem szenvedhetett.

Nyolc esztendőn keresztül volt a soarai telefonközpont Leyritz Ignác tulajdona, amikor azt tőle a postakín megváltotta. Visszafizette neki az összeget, amelyet ő adott Edisonak azonkívül a berendezést ötezer forint váltották meg tőle. A posta a telefonpontot a kormányzati épületben helyezte át, ahol annak idején a posta is 1914 elején elkészült a mai főposta és helyezték el a telefont is. Ott maradt mindvégig is ott vette át a postát Morgan-cég, amely megalakította a máni telefontársaságot.

A timisoarai telefon ebben az esztendőben ötven éves. A jubileum évében kezlik át a most elkészült új telefonpalotát és ezzel együtt megnyílik az új autortelefon is. A telefonkiszasszonyok otthonból nem követik a telefont az utcákhoz, ahol a kapcsolást kizárólag péj berendezés végzi.

Ime, ez a timisoarai ötven esztendő telefon fejlődése Leyritz Ignácól Morganig. Kubán Euf.

SVATOPLUK UNOKÁI

Derűs történetek a carasi szlovákok életéből

Irta: KUN-BÁN ANDRÁS

2

A drótos tótok, meg az ablakos tótok már akkor is sokat kóboroltak a világban. Elvetődtek azok a carasi gyártelepre is. És valahányszor egy drótos, vagy egy ablakos jött, mindig talált olyanokat, akik olyan faluból kerültek el, amelyben ő jártos volt. Megeredt erre a kérdezősködés, érdeklődés a rokonok és ismerősök után. Mikor aztán a bolygó szlovák odébb állott, rengeteg üzenetet bízta rá. Eltelt egy-két-három esztendő is, amíg az üzenetvivő újból elvetődött az üzenőkhöz és meghozta nekik a választ.

Teltek-multak az évek és a vasgyári helység szlovák házaiba váltakozva zörgetett be a gólya és a fekete kaszás. Születtek kis szlovákok és haltak az öregek. Azok, akik a régi hazából jöttek, sorjában mind kidőltek. És új nemzetség váltotta föl lassankint a régit. Árvában, Trencsénben, Liptóban, Turócsban és Zólyomban hasonló volt az élet sora. Az utódok azonban Délről is és Északról is tovább üzengettek egymásnak. Nem is ismerték egymást, de a sok üzenetváltás éppen úgy összetartotta a szeretetüket, mint a drótszál a törött fazék darabjait.

Sztupák Franto örökségért ment.

A nagy bevándorlás után harminc-negyven év is eltelt, de nem történt meg, hogy a nagy vasgyári telepre üzenet nélkül jött volna az odavetődő drótos, vagy ablakos tót. Mindig hozott hírt a hegysorok valamelyek házába. Azonban egyik se rohant ajtóstól a házba, hanem előbb sorjában elvégezte a maga mesterségbeli munkáját. Bejött a község alsó végén, ahol többségben lakik a románság és minden utcát végigharsogott:

— Ferjásztra! Ferjásztra!

Azután következett a német rész, ahol már ez a kiáltás járta:

— Fensztermáááken! Fensztermáááken!

Amikor a németek törött ablakait kireparálta, elballagott a község magyar fertályára, hol már turáni nyelven kínálta a munkáját:

— Ablakóót csináltassanak! Ablakóóóó!

Ott is rendbehozta a gumpiuskás gyerekek kavicainak vétkeit és csillogó új üvegtáblákat rakott bele az ablakkeretekbe. Közben éber szemmel kellett figyelnie a körülötte settenkedő kölykökre, akik egy-egy darabka gittet igyekeztek tőle elcsenni. Némely kis szemtelenség olykor alaposan odaszórt a

körmére az üveg lemérésére használt centiméter beosztásos léniával.

Végül aztán mégis végzett a gyárvárosnak a völgyben fekvő negyedeivel és bizonyos melegeggyel gondolt arra, hogy most már fölbálgathat a hegyoldalra, ahol nekieresztett hanggal hazai nyelven zengethi majd:

— Oblokááá! Oblokááá!

Nosza, kifutottak erre az ismerős hangra a hegyoldali házból az asszonyok és a gyerekek, sőt még az éppen odahaza tartózkodó férfiak is. Munkát ugyan keveset kínáltak, de annál több kérdéssel rohantak meg. Bőldog volt az, akinek éppen falujabeli volt az ablakos. Falujuknak neveztek azt a kis szlovák falut, amelyet ugyan sohase láttak, de amelyben szülei, nagyszülei születtek és amelyben rokonaik élnek. A falujabéit aztán hazacipelték és tejbene-vajban fűrésztették. Kolbászt sütöttek és cukrospálinkát megittettek a vendégnek, aki nekik nagy bőbeszédűséggel elmondta a távoli otthon eseményeit.

Egy májusi napon történt, hogy ismét ablakos érkezett a hegyre. Azoktól, akikkel először beszélt, a kölcsönös üdvözlések után ezt kérdezte:

— Gye zse bivá Sztupák Miso? Hol lakik Sztupák Miso? Üzenetet hoztam neki.

Megkapta a magyarázatot és mire az első hegy-sorból a másodikon át fölért a harmadikra, már az egész hegy tudta, hogy odahaza Hrustyán meghalt Sztupák Ondrej, a Sztupák Miso aglegény nagybátyja és hatvan forint örökséget hagyott.

Sztupákék éppen ebédnél ültek, amikor az udvarról egyszerre csak beszaladt a nyitott konyhaajtón keresztül a Viszkocs kutyája és a kuckóba bujt.

— Jön valaki, — mondta Mara, a Miso felesége — ez a dög megint nem ugat.

Mert a Viszkocs kutyának az a rossz szokása volt, hogy sohase ugatott, amikor valaki idegen belépett az udvarra. Ennek azonban éppen Mara volt az oka. Két esztendő előtt ugyanis összeitark a kutyákat, hogy gazdáiknak behajtsák az ebadót. Mara az utcaajtóban állott, amikor a soron végigszaladt Budácsék kis Pankája és mindenkit figyelmeztetett, zárja el sietve kutyáját, mert jön Dubován Karol rendőr és egy füzetbe bírt minden kutyát. Nosza, Mara is fogta Viszkocsot és a disznóóóba dugta a süldők közé. Pár perc múlva az udvarra lépett Dubován rendőr. Abban a pillanatban az óiba zárt kutyák éktelen ugatásba kapott.

— Van-e kutyátok, Mara? — kérdezte nevetve Dubován?

— Van hát, — felelte dühösen Mara — hogy az Isten pusztítsa el ott, ahol van.

Alig távozott Dubován, máris kinyitotta Mara a

disznóóó ajtaját és kieresztette Viszkocsot. Ugránva, farkcsóvája, vidáman csaholva jött a kutya, és a következő pillanatban már irtó vonyításba kezdett Mara egy husánggal alaposan helybenhagyta.

— Nesze, te rusnya fereg, kutyaadó! Nesze tyaadó!

A szegény Viszkocs, amelynek fogalma sem róla, hogy gazdájának most már utána adót kell znetnie, abban a hitben volt, hogy azért verték ki mert a látogatóra ugatott. Azóta sohase merete kirni a pófáját, sőt — hogy a verés ellen annál job biztosítsa magát — rendszerint meg el is bujt, v hányszor idegen lépett az udvarra.

Marának igaza volt, amikor Viszkocs magatartástól arra következtetett, hogy jön valaki. A kutya formán még el sem rejtózott, amikor máris belépett ablakos tót. Nagy örömmel fogadták és nyom megrohanták kérdésekkel, hogy mi újság odahaza Szlovenszkóban. Sopánkodtak, amikor meghallották, hogy meghalt az Ondrej, a sztricskó, de a hatvan rintos örökségre mégis csak menten felragyogott szemük.

Csupán azzal nem voltak tisztában, hogyan juthat ehhez a nekik tekintélyes összeghez. Ha a kiségházára mennek és a jegyző által íratnak a hivatali jegyzőhöz, félő volt, hogy a két notárius kezeslélked a hatvan forint és nekik csak az Irás mar, amely arról tanuskozik, hogy az örökség ráment költségekre. A hirhozó ablakos már rég dolgára és a délutánból este lett, de ők még mindig tanakodtak. Vacsora után aztán végre elhatározták, hogy örökségért elküldik Frantot, a Sztupák Miso legisebb fiát.

Harmadnapra el is indult Franto. Az anyja ellátta az utra kenyérrel és szalonnával, az apja jótanács az ablakos tót pedig — aki még mindig a községi munkálkodott és a hozott hír fejében Sztupákék útjára fel az éjjeli tanyáját — elmagyarázta neki utirányt.

Franto utnak indulása nagy esemény volt a gytelepi hegyi sorokon. Első eset volt, hogy valaki látgatóba ment a régi házába. Ha az a sok üzenet, a rája biztat, mind csak egy-egy vadkörte lett volna akkor már gyaloglásának első félórája alatt összerkadott volna a tömértelen teher alatt. Azonban szercsere a szónak nincsen sulya és így Franto könnyden tudta elvinni a Szlovenszkóban átadandó monckákat. Miután mindenkitől érzékenyen elbucszott, hátán kls fehér vászonszákkal, amelyben elemőzött volt és a kezében görcsös fűtykessel gyalogszert nekivágott a nagyvilágnak.

(Folytatása következik.)

SPORTSEMÉNYEK

Kiestek a román csapatok a K K küzdelemből

A Rapid legyőzte a Genova csapatát, Ripensia vereséget szenvedett a Ferencváros együttesétől

román csapatok közül ezen alkalommal a fővárosi Rapid érte el a legjobb eredményt, mert legyőzte az olasz csapatot, de a gólarány kevés volt, így a továbbjutáshoz és így a Rapid kiesett a küzdelemből.

A sorsra jutott a Ripensia is, amely Budapesten nagy ellentállást kellett ki, de nem tudta a Ferencváros győzelmét megakadályozni.

Budapesten huszezer főnyi közönség előtt bonyolították le a Ferencváros-Ripensia mérkőzést, amely egyszerű küzdelmet hozott. A Ferencváros egységesebb csapata kitűnően játszott és

4:1 (2:0) arányban megnyerte a küzdelmet.

Ripensia csapatának legjobb része szívesen védelem volt.

Bucurestiben

Rapid balszerencés küzdelmet vívott.

A fővárosi csapat az egész mérkőzésen fölényben volt, de a csatárok jobb helyzeteket elrontották és bár 2:1 (1:1) arányban legyőzte a

Genova csapatát, nem tudta az előző mérkőzés hátrányát behozni.

A második féldobban Rafinszki a kapu mellé löött egy tizenegyeset. Ha a Rapid játékát nem kísérte volna a balszerencse, gólokkal nyerhettek volna.

Kladnóban

a Juventus 2:1 (1:1) arányban győzött és így biztosította továbbjutását.

Milánóban

az Abrosiana 3:1 (1:1) arányú győzelmet ért el a Slavia ellen, amely az első mérkőzést kilenc góllal nyerte meg és a behozhatatlan előnnyel szemben

az olasz csapat küzdelme eredménytelen volt.

A vasárnapi mérkőzések után tehát a Genova, Slavia, Juventus és Ferencváros maradtak még a KK küzdelemben. A következő fordulón Genova—Slavia és Juventus—Ferencváros mérkőzés lesz.

MA TÁRGYALJÁK AZ UNIREA TRICOLOR ÉS CAO FELEBBEZÉSET

Ismeretes, hogy a nemzeti bajnokság bizottság elutasította az Unirea Tricolor és a CAO óvását, amelyet az utolsó minősítő mérkőzések ügyében benyújtottak. A bizottság döntése ellen mindkét csapat felbevezést jelentett be, amely ma este kerül tárgyalásra. A döntés elé sportkörökben nagy érdeklődéssel tekintenek.

A fővárosi ökölvívók győzelme Timisoaran

Az Electrica-pályán rendezett szabadtéri boxversenyen a fővárosi bajnokok helyett javarészt ismeretlen versenyzők jelentek meg, akik 9:7 arányban legyőzték a banati versenyzőket.

Sport Foto-Optik
az összes sportcikknek legolcsóbban
A. M. Mülley-nél

Timisoara 1., Strada Solderer 11. sz.

SZIGETI A NÉMET TENNISBAJNOK

A német nemzetközi tenniszbajnoki versenyek döntőjében a magyar Szigeti és a francia Destremaux állott szemben egymással. Szigeti győzött és ezzel megszerezte a német bajnok címet.

A magyar atléták legyőzték az eszt atlétákat

Tallinban magyar—eszt atlétikai viadal volt, amelyet a magyar atléták nyertek meg 95:66 arányban.

MEGHALT A FERENCVÁROS ÜGYVEZETŐ ELNÖKE

Springer Ferenc dr. budapesti ügyvéd, a Ferencváros ügyvezető elnöke, tegnap negyvenöt éves korában tüdőrák következtében meghalt. Halálát felesége és gyermekei gyászolják. Springer Ferenc dr. a Ferencváros a maga halottjának tekintti. Springer Ferenc dr. már hosszabb idő óta volt beteg és vasárnap éjszaka meghalt.

GALL LAJOS NYERTE A MARATHONI VERSENYT

Clujon bonyolították le a marathoni versenyt, amelyen tizenegy atléta indult. Dinu Cristea azonban harmincegy kilométer után feladta a versenyt és példáját még másik öt versenyző is követte, így csak öt versenyző ért célba. Győzött a brassy Gail Lajos 2 óra 55 perc 37 mp. idővel és ezzel a bajnoki címet is megszerezte.

Cadum kenőcs pattanások ellen

Cadum kenőcs enyhíti és meggyógyítja a gyulladásos és irritációt és nyugodt álmot biztosít mind az azoknak, akik sokat szenvedtek bőrbajban. Azonnal megszünteti a viszketettségét. Sok szenvedésnek veteti elejét, ha idejében használja a csodás szert, amely rendkívül hatékony kiütések, pattanások, sebek, csalánkiütés, ruh, ótvár, fekély, horzsolás, aranyér, bőrhámítás, karcolás ellen.

= KÖZGAZDASÁG =

A Banat buzafeleslege az idén eléri a 25.000 vagont

A cséplés előrehaladása folytán emelkedik az a buzamennyiség, amely kivitelre vár a Banatban. Hivatalos jelentések szerint a Banat buzatermése az idén 35.000 vagon körül mozog, a szakmai körök nézete szerint

a Banat idei buzafeleslege eléri a 25.000 vagont.

Egyelőre a helyzet úgy alakult, hogy a banati buza Csehszlovákia felé gravitál, illetve a jelenlegi árak mellett a Csehszlovákiába történő kivitel kecsesgát jövedelmezőséggel. Elsőrendű minőségű buzáért azonnali szállításra a curticii vasuti állomástól 45.000 leit fizetnek vagononként, későbbi szállításra az ár 1000—2000 leiel kevesebb.

Az alkalmazottak adójának kiszámítása. A pénzügyminiszterium új utasításokat küldött a pénzügyigazgatóságoknak az alkalmazottak adójának kiszámítására. Ezek szerint a betegségyőzpénztár részére levont tételek után nem fizetendő adó, viszont a tüdőbetegalap részére eszközölt levonások adókötelesek. Az utadót azon összeg után kell számítani, mely az állami adó fizetésének alapját képezi. Amennyiben az adót nem vonják le az alkalmazott fizetéséből, hanem azt a munkaadó sajátjából fizeti, úgy az adóalapot nem a kifizetett összeg, hanem annak az adókkal és levonásokkal fokozott összege képezi. Ez után kell tehát az adót fizetni. A pénzügyminiszterium a pénzügyigazgatóságoknak táblázatot bocsát rendelkezésére, amelyből kitérhetik, hogy a nettójövedelemnek milyen adóköteles bruttójövedelem felel meg.

Kibocsátották a francia államvédelmi kinstárjegyeket. Tegnap volt a francia nemzetvédelmi intézet által kiadott francia kinstárjegyek kibocsátásának napja. Előző napon Marchandean francia pénzügyminiszter rádióbeszédet tartott, melyben részletesen szölt a francia helyzetről. A miniszter bejelentette, hogy a kinstárjegyek ellenértékét kizárólag nemzetvédelmi célokra fordítják. A jegyzés tegnap kezdődött és az eddigi jelentések szerint teljes sikerrel járt. A jegyzés végleges összegét előreláthatólag ma állítják össze.

A banati gabonapiac csendes és a buza irányzata lanya. A piaci árak a következők: új buza torontali 435, új buza timisi 425 lei azonnali berakásra, tengeri 320, új takarmányárpa 300, korpa 310, tökmag 680, banati repce 590—600, káposzta repce 580, kismalmi liszt a 30/70-es beosztásból 800, nagymalmi liszt 840 lei százkilónként.

Más években a Banatból történő buzakivitel főképpen a Fekete-tengeri kikötők Constanta, Braila és Galati felé irányult. Idén ez még nem következett be. A Fekete-tengeri kikötőben a buzaárak 42.000—44.000 lei körül mozognak, tehát a banati búzáknak ezen kikötőkbe való szállítása nem fizetődik ki, annál kevésbé, mert még ezen árak mellett is

aránylag csekély kivitel bonyolódik le.

Örvendetes tény, hogy a cseh számára történő buzavásárlások folytán a Banatban a buza ára semmivel sem kisebb, mint a Fekete-tengeri kikötőkben. Ez annyival fontosabb, mert a banati piacon eddig lényegesebb intervenciós vásárlások nem történtek.

Kinevezték a kereskedelmi és iparkamarák kormánybiztosait. A nemzetgazdasági miniszter kinevezte Románia 49 kereskedelmi és iparkamarájának kormánybiztosait. A kormánybiztos mindenütt a Nemzeti Bank fiókjának igazgatója lett. Timisoaran a kamarai kormánybiztos Suciu Mihai, a Nemzeti Bank helybeli fiókjának igazgatója, akit egyszerűsített felmentettek az ideiglenes bizottságban eddig viselt tagságától. Helyébe az ideiglenes bizottságba más tagot fognak kinevezni.

A sztrájkoló munkások megszállták a bányákat. Mexikóból érkezett jelentés szerint Mexikó Jalisco államában a sztrájkoló munkások a hatóságok segédlete mellett hatalmukba kerítették hét arany- és ezüstbányát. Ezek közül három amerikai, kettő angol és egy francia tulajdonban van. Az Egyesült Államok diplomáciai uton magyarázatot kértek a mexikói kormánytól. A külföldellenes akció további terjedése esetén könnyen lehetséges, hogy az Egyesült Államok megszüntetik a mexikói ezüstvásárlást.

Hivatalos devizaárfolyamok. Egyiptomi font 687,93—701,73, holland forint 74,93—76,31, drachma 0,99. 1,05—1,107, német márká 38—39, belga 23,05—23,53, pengő 26,50—27, török font 82—83, angol font 670,68—684,48, pezeta —, 19,32, olasz lira 7,17, norvég korona 33,74—34,83, cseh korona 4,77—4,87, leva 1,24—1,30, svéd korona 34,64—35,33, palesztina; font 671,37—685,17, svájci frank 31,12—31,74. Az első árfolyam a vételi, a második az eladási árfolyamot jelenti. Az árfolyamokban bentfoglaltatik a 38 százalékos devizafelár.

Eladnám

A város közvetlen közelében lévő modernül felszerelt

gazdaságomat,

mely a következőkből áll:

kb. 2 hold, teljesen bekerített veteményes, kb. 300—400 nemesített gyümölcsfa, 2 lakóház,

gazdasági épületek u.m. istálló, sertéshizlalda, raktár stb., villanyörre berendezett tengeriörlő és saját vízvezeték (a veteményesben is)

Cím a kiadóban.

Rádió

KEDD, JULIUS 19.

Bucuresti. 6.30: Ritmikus torna, rádió-híradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13: Időjelzés, időjárás kulturális hírek, sport, vízállásjelentés. 13.10: Déli hangverseny közvetítése. Közben: Sporthíreknek adása. 13.40: Gramofonlemez. 14.15: Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30: Gramofonlemez. 15: Hírek, 16.45: Előadás. 19.17: Wagner-lemez. 20.15: Felolvasás. 20.30: Chausion-dallemez. 20.50: Naruja Gabor román dalokat énekel. 21.15: Felolvasás. 21.30: A Kis rádiózenekar műsorának közvetítése. 22.30: Hírek. 22.45: Vendéglői zene. Majd: Hírek közvetítése külföldre németül és franciául. Utána: Közlemények.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Gramofon. 11: Hírek. 11.20 és 11.45: Felolvasás. 13.05: Balalajka-zene. 13.30: Hírek. 14.30: Koncert Szalonzenekar. 15.35: Hírek. 17.15: Hogyan ápoljuk kisdedeinket. 18: Felolvasás. 18.25: Hanglemez. 19.20: A vendégház Szeged. Közvetítés az ünnepi színjátékok előkészítéséről. 19.55: Magyar nóták. 21.10: Hírek. 21.30: Dohnányi Ernő zongorázik. 22.35: Az I. honvédegyalgezer zenekara. 24.10: Jazz. 1.05: Hírek.

Budapest II. 20: Mezőgazdasági félóra. 20.30: Lemezek. 21.30: Versek. 21.50: Cigányzenekar muzsikál. 22.35: Hírek.

Bécs. 17: Szórakoztató zene. 20: Hangverseny. 1: Szimfonikus hangverseny.

Belgrád. 18.45: Hangverseny. 19.35: Szórakoztató zene. 21: Szimfonikus hangverseny. 22.45: Lemezek.

Milánó. 20.30: Táncczene. 22: Opera.

Prága. 18.10: Hangverseny. 19.20: Szórakoztató zene. 23.15: Lemezek.

Varsó. 18: Táncczene. 19.10: Szimfonikus hangverseny. 20.35 és 22.10: Szórakoztató zene.

SZERDA, JULIUS 20.

Bucuresti. 6.30: Ritmikus torna, rádió-híradó, reggeli hangverseny, háztartási orvosi tanácsok. 13: Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vízállásjelentés. 13.10: Déli hangverseny közvetítése. Közben: Sporthíreknek adása. 13.40: Gramofonlemez. 14.15: Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30: Gramofonlemez. 15: Hírek. 16.45: Előadás. 19.15: Lemezek. 20.30: Mandolin-zene. 21.10: Felolvasás. 21.25: Groznea Sándor román dalokat énekel. 21.50: Táncclemezek. 22.30: Hírek. 22.45: Vendéglői zene. Majd: Hírek közvetítése külföldre németül és franciául. Utána: Közlemények.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Gramofon. 11: Hírek. 11.20 és 11.45: Felolvasás. 13.05: Énekegyüttes. 13.45: Hírek. 14.15: Hírek. 15.35: Hírek. 17.15: Diákhangverseny. 17.45: Pontos időjelzés. 18.20: Cigányzenekar. 19.30: Szent Jeromos. Előadás. 20: Előadás. 20.30: Marconi. Rádiójáték. 21.15: Hírek. 22.45: A rádió szalonzenekara. Cigányzene. 1.05: Hírek.

Budapest II. 19.30: Táncclemezek. Előadás. 20.30: Zenekari hangverseny. Bécs. 19.15: Táncczene. 22: Szimfonikus hangverseny. 23.30: Szórakoztató zene. Hangverseny. 22.30: Hanglemez. **Belgrád.** 19.05: Szórakoztató zene. Hangverseny. 22.30: Hanglemez. **Milánó.** 20.30: Szórakoztató zene. Hangverseny. 24: Táncczene. **Prága.** 19.20: Szórakoztató zene. Szimfonikus zene. 23.15: Lemezek. **Varsó.** 18: Táncczene. 19.10: Hangverseny. 20: Szórakoztató zene. 22.10: Hangverseny.

1 leies hirdetések

Apróhirdetéseket felvesz I. kerület: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piaja I. C. Bratianu 4, II. kerület: Góms-traffic, Piaja Badea Carjan 8 — Kardos-traffic, Piaja Traian (szerb templom mellett) Grósz-traffic, Calea Dorobanilor 2. — Harmadik kerület: Helmbain-traffic, Piaja Lahovari

1 szó ára 1 lei, vastagabb betűvel 2 lei
A legolcsóbb apróhirdetés 10 szóig 15 lei
Legolcsóbb hirdetés: leggyorsabb eredmény

Apróhirdetéseket felvesz: Negyedik kerület: Marsch-traffic, Piaja Kütt — Nógrády-traffic, Tivoli mellett — Olariu-traffic, Piaja Dragulina 6 — Vittek-traffic, Boulevard Carol 54 — Galgoczy-traffic, Strada Bratianu 15 a. Telefon 8-49

Oktatás

Középiskolai vizsgákra, pótvizsgákra előkészít nagy gyakorlatlalt bíró bölgy. Eddigi eredmények garantálják a sikert. Értekezni lehet délelőtt 11—1, délután 4—7 óra között, Dr. Backné, I. kerület, Bul. Regina Maria 3, II. 6.

Alkalmazás

Fizetéses vízvezeték-szerelő tanonc felvétetik Lőrinc István, III. kerület, Strada Odobescu 57. szám. (2063)

Szobalány éves bizonyítványokkal felvétetik, IV., Str. Mircea Voda 3. (2008)

Jobb minden főzéshez értő, augusztus 1-re felvétetik, ugyanott egy bejárónő is, II. Strada Tigruului 25. (2078)

Szabászsnőt keres fővárosi művészi nőtiszalon. Ajánlatokat „Komoly képzettség” jellegre Rudolf Mosszhoz, Oradea. (4115)

Ha szép akar lenni

Használjon KULKA-jele liliom-tejkrémet, liliom-tejszappant és liliompudert három színben. Kapható kizárólag a

Városi gyógyszertárban a „Fekete Sasoz” I., Piaja I. C. Bratianu

Állást keres

Fiatalemler román, német, magyar, angol, francia, holland, flamand nyelveket bíró, megfelelő állást keres. Ajánlatokat „Megbízható” jellegre a kiadóba kéretik leadni. (2040)

Gyors. és gépirónő román és német, etnikai román, állást keres, III. Str. Radulescu 7. szám, ajtószám 2. (2070)

Házvezetőnőnek vagy beteg mellé menne komoly idősebb nő, nem nagy fizetésre, inkább jó bánásmódról, reflexiók. Címeket a kiadóba kérem leadni. (2074)

HIRDESSEN
A DÉLI HIRLAPBAN

Lakás

Lépesóházból nyíló szoba fürdőszobával, villában első emeleten egy személynek kiadó. Bul. Mihai Viteazul 15. (2059)

Butorozott szoba folyóvízzel és fürdőszobahasználattal a harmadik kerületi villanegyedben augusztus 15-től kiadó. Cím a kiadóban. (1989)

Két egymásba nyíló elegáns utca; szoba irodának, rendelőknek nagyon alkalmas, azonnalra is kiadó. IV., Strada Alex. Bonnaz 9. (2050)

Kétszobás lakás alkovval és mellékhelyiségekkel augusztus 1-re kiadó. Bővebbet a házfelügyelőnél, I., Piaja Tepes Voda 1. (2072)

Modern két. és háromszobás lakás (központi fűtés, melegvíz) augusztus 1-re kiadó. Bővebbet a házmesternél I., Str. Marghiloman, Nova 1. Pál-villa. (2079)

1938 ÉVI ŐSZI LIPCSEI MINTAVÁSÁR

Kezdet: augusztus 28
Felvilágosítást ad
LEIPZIGER MESSAMI
LEIPZIG (Deutschland)

60% menetdíj-kedvezmény
Az összes német vasútvonalakon

Angerbauer Jenő tb. képviselő, Timișoara I., Str. Gen. Praporgescu 2. Tel. 70.

Begovits nyári tánciskolájában

minden osütörtök és vasárnap
táncotteria

Băile Lipova

Az ország legszebb és legmodernebb szénsavas-pezs-gős strandfürdője megnyílt.

SZIV és vérkeringési zavaroknál, vérnyomásnál, köszvénynél, máj- és vesebetegedéseknél, a vesevezeték zavarainál (prostata stb.) rheumánál, ideggyengeségnél, neuraszténiánál, valamint női betegségeknél gyógyulást nyújt.

Kényelmes szállodák, elsőrangu konyha.

Pauszalkura 15 napra 2200 és 2700 lei
Katonazene. Prospektus szétküldése díjtalan

MIGRENO-NERVOSIN
COCOSH
AFEU-ÉS FOGFÁJÁS
NÁTHÁLAZT HÜLES
KERJEN EREDETI "COCOSH"POROK

Kétszobás modern lakás kerestetik első, harmadik kerületben, gyárigazgató (személy) részére november 1-re. Ajánlatok „Tiszta, csendes, pontos” jellegre a kiadóba kéretnek. (2072)

Adás-vétel

Eladó komplett kutszekerény kerékkel, egy kerékű kézikocsi. V., Str. Capitan Dan. Bălint. (2070)

Eladó szabad kézből Soulian, a volt Prepeceay-pusztán 20 ékáló, 8 ökor, 3 tehén 3 tinó. (2070)

30 katasztrális prima szántóföld tanya épületekkel, hasonherbe kiadó. Újentes, 72 házzs. (2070)

Kombinált szoba dió és egy dióháló, teljesen új, eladó. Földasztales, II. kerület, Strada S. Barnut 18. sz., a kesztyűgyárral szemben. (2070)

Modern mély gyermekkosci-jókarban levő, megvételre kerestetik. Cím a kiadóban. (250)

Hálószobát sodronnyal és matracal együtt (lehet világos is) megvételre keresek. Címek „Szép butor” jellegre a kiadóba kérem leadni. (250)

Manilla, gépek és alkatrészek, valamint **vasárúk** kaphatók
Jäger Péter vaskereskedésében
Timișoara IV. Telefon 326

Különféle

Építész keresek, aki részletre befeljeznő jó helyre fekvő házat, vagy pénzt, szerezne. Címeket a kiadóba kérek „Ház” jellegre leadni. (2058)